

# ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับปืนยิงตะปูระบบดินปืน (Powder Actuated Nail Gun)<sup>1</sup>

สิรินาถ ล้อกาญจนกุล<sup>2</sup>

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหากฎหมายเกี่ยวกับปืนยิงตะปูระบบดินปืน ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ประกอบกับ กฎกระทรวงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2515 และ กฎกระทรวงฉบับที่ 11 พ.ศ. 2522 ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพิจารณาว่า ปืนยิงตะปูระบบดินปืน (Powder Actuated Nail Gun) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ หรือไม่ ทั้งนี้ยังมุ่งเน้นศึกษานิยามความหมาย แนวคิด และหลักการที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืน เนื่องจากปืนยิงตะปูระบบดินปืนมีความร้ายแรงและมีศักยภาพในการก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน เนื่องจากปืนยิงตะปูระบบดินปืนเป็นอุปกรณ์ที่ออกแบบมาเพื่อใช้ในการงานก่อสร้าง มีลักษณะการทำงานที่ใช้แรงระเบิดจากดินปืนเพื่อดันตะปูเหล็กกล้าทะลุเข้าสู่พื้นผิวต่าง ๆ เช่น ผนังคอนกรีตหรือโลหะ โดยกลไกการทำงานมีความคล้ายคลึงกับอาวุธปืน และมีส่วนประกอบคือ ลำกล้อง ที่ช่วยกำหนดทิศทางของตะปู เครื่องลั่นไก ที่ทำหน้าที่ปลดปล่อยแรงดันเพื่อยิงตะปู และเข็มแทงชนวน ที่ใช้กระตุ้นการเผาไหม้ของดินปืน<sup>3</sup> โดยความร้ายแรงของปืนยิงตะปูระบบดินปืนนั้นสามารถส่งตะปูให้พุ่งด้วยความเร็วสูงจนทะลุผิวหนังและอวัยวะภายในได้เช่นเดียวกับกระสุนปืนทั่วไป อีกทั้งยังมีการใช้งานที่ไม่ถูกต้องรวมถึงการดัดแปลงโดยการเปลี่ยนลูกตะปูให้เป็นกระสุนจริง อาจทำให้ปืนยิงตะปูระบบดินปืนกลายเป็นอาวุธอันตรายที่สามารถใช้ประหารชีวิตได้ แม้ว่าปืนยิงตะปูระบบดินปืนจะมีระบบรักษาความปลอดภัยพื้นฐานที่ต้องกดปากกระบอกปืนแนบสนิทกับพื้นผิวก่อนลั่นไก แต่ระบบความปลอดภัยดังกล่าวหากมีการดัดแปลงเพียงเล็กน้อย<sup>4</sup>ก็สามารถลั่นไกให้พุ่งตรงไปยังเป้าหมายได้ ซึ่งปัจจุบันผู้ศึกษาเห็นว่าปืนยิงตะปูระบบดินปืนไม่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ทำให้ไม่มีกฎหมายควบคุมกำกับดูแลปืนยิงตะปูระบบดินปืน เมื่อพิจารณาถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจาก การทำ ชื้อ ครอบครอง ใช้ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ สั่ง นำเข้า จำหน่าย พกพา หรือดัดแปลงปืนยิงตะปูระบบดินปืนแล้ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

<sup>1</sup> บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับปืนยิงตะปูระบบดินปืน (Powder Actuated Nail Gun) โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร. กัลยา ตันศิริ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ประเสริฐ ตันศิริ และรองศาสตราจารย์ สุทธิณี รัตนวราห

<sup>2</sup> นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

<sup>3</sup> สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา,เรื่อง หากถือว่าเครื่องยิงตะปูจะเข้าข่ายเป็นอาวุธปืนหรือไม่, [Online]. available URL: <https://comment.ocs.go.th/main/download/dlf/pdf, 2501>.

<sup>4</sup> Dinesh Malcolm Gerard Fernando and Kasun Bandara Ekanayake, “Nail Gun Suicide: An Atypical Case Report and Review of the Literature” (Sri Lanka, University of Peradeniya, 2021) page 268-272.

ที่จะต้องมีกฎหมายเพื่อควบคุมถึงจาก การทำ ชื้อ ครอบครอง ใช้ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ สั่ง นำเข้า จำหน่าย พกพาหรือดัดแปลงป็นยิงตะประบบดินป็น

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะได้มีการตราพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ประกอบกับ กฎกระทรวงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2515 และ กฎกระทรวงฉบับที่ 11 พ.ศ. 2522 ซึ่งได้บัญญัติให้การทำ ชื้อ ครอบครอง ใช้ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ สั่ง นำเข้า จำหน่าย พกพาหรือดัดแปลงซึ่งอาวุธปืนต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่<sup>5</sup> แต่กฎหมายดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงป็นยิงตะประบบดินป็นที่มีสภาพกลไกการทำงานอย่างเดียวกับอาวุธปืน อาจส่งผลให้เกิดปัญหาหลายประการ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ประการแรกคือ ปัญหาเกี่ยวกับไม่มีคำนิยามของป็นยิงตะประบบดินป็นตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ตามมาตรา 4<sup>6</sup> ที่บัญญัติว่า (1) “อาวุธปืน” หมายรวมถึงตลอดถึงอาวุธทุกชนิดซึ่งใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนโดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันของ แก๊สหรืออัดลมหรือกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงาน และส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธนั้นๆ ซึ่ง รัฐมนตรีเห็นว่าสำคัญและได้ระบุไว้ในกฎกระทรวง

ผู้ศึกษาเห็นว่าไม่มีการกำหนดคำนิยามที่ชัดเจนสำหรับป็นยิงตะประบบดินป็น ทำให้ป็นยิงตะประบบดินป็นอยู่ในช่องว่างของกฎหมายและขาดการควบคุมที่เหมาะสม แม้ว่าโดยการทำงานแล้วป็นยิงตะประบบดินป็นจะมีศักยภาพด้อยกว่าอาวุธปืนทั่วไป แต่ยังคงเป็นเครื่องมือที่มีความเสี่ยงหากถูกนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์หรือหากไม่ได้รับการควบคุมอย่างเพียงพอ การที่พระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ไม่ได้ระบุคำนิยามของป็นยิงตะประบบดินป็นนี้ ตามมาซึ่งปัญหาหน่วยงานในการกำกับดูแลรวมถึงความผิดมูลฐานและ บทลงโทษในการบังคับใช้ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างสมดุลระหว่างสิทธิส่วนบุคคลและผลประโยชน์สาธารณะ<sup>7</sup> ซึ่งเป็นหลักการที่สำคัญในปัจจุบันเนื่องจากป็นยิงตะประบบดินป็นแม้ว่าจะมีประโยชน์ในด้านอุตสาหกรรม แต่ด้วยกลไกการทำงานที่ใช้แรงดันจากดิน จึงสามารถทำลายชีวิตและทรัพย์สินได้ โดยเฉพาะหากถูกนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสมหรือเกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ง่าย ดังนั้น การปรับปรุงกฎหมายเพื่อควบคุมป็นยิงตะประบบดินป็นให้ครอบคลุมและรัดกุมยิ่งขึ้นจึง โดยคำนึงถึงทั้งสิทธิของผู้ใช้งานและความปลอดภัยของสาธารณะโดยรวม

ประการที่สอง ปัญหาหน่วยงานในการควบคุมกำกับดูแลป็นยิงตะประบบดินป็น ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 เนื่องจากป็นยิงตะประบบดินป็นมิได้ถูกกำหนดให้อยู่ในนิยามของ “อาวุธปืน” ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติอาวุธปืน

<sup>5</sup> สราวัณ สุวรรณเสรี และ อาคม ศรียาภักย์, “กฎหมายและคดีอาวุธปืน”, (กรุงเทพมหานคร, แสงจันทร์การพิมพ์, 2563) หน้า 39-43.

<sup>6</sup> พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490, มาตรา 4 (1).

<sup>7</sup> ภูริชญา วัฒนรุ่ง, “นิติปรัชญาและหลักกฎหมายมหาชน”, (กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2560), หน้า 101.

เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ส่งผลให้เกิดช่องว่างไม่มีหน่วยงานในการควบคุมกำกับดูแลปืนยิงตะปาระบบดินปืน ประกอบกับกฎกระทรวงฉบับที่ 11 พ.ศ. 2522 ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ได้ระบุถึงอาวุธปืนที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้ กำหนดว่า “ข้อ 2 อาวุธปืนที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้ตามมาตรา 7 หรือมาตรา 24 ต้องเป็นอาวุธปืน ชนิดและขนาด ดังต่อไปนี้

- 1) อาวุธปืนชนิดลำกล้องมีเกลียวที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องไม่เกิน 11.54 มม.
- 2) อาวุธปืนชนิดลำกล้องไม่มีเกลียว ดังต่อไปนี้

ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องไม่ถึง 20 มม. หรือ เป็นบรรจุปาก ปืนลูกซอง และปืนพลู  
สัญญาณ

3) อาวุธปืนชนิดที่มีเครื่องกลไกสำหรับบรรจุกระสุนเองให้สามารถยิงซ้ำได้ดังต่อไปนี้ ขนาดความยาวของลำกล้องไม่ถึง 160 มม. ปืนลูกซอง และ ปืนลูกกระพรวนขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้อง ไม่เกิน 56 มม. ...”

ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่าไม่มีการกำหนดให้หน่วยงานที่ควบคุมกำกับดูแลอาวุธปืนมีอำนาจในการควบคุมกำกับดูแลปืนยิงตะปาระบบดินปืน และไม่มีการบัญญัติถึงปืนยิงตะปาระบบดินปืนว่าเป็นเครื่องมือที่นายทะเบียนอาจออกใบอนุญาตให้ได้ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 11 พ.ศ. 2522 ไม่สอดคล้องกับทฤษฎีความปลอดภัยสาธารณะที่รัฐมีหน้าที่สำคัญในการลดความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน ซึ่งควรมีระบบการขอใบอนุญาต การตรวจสอบคุณสมบัติ และการควบคุมการพกพาอาวุธปืนซึ่งรวมถึงปืนยิงตะปาระบบดินปืนอย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันไม่ให้อุปกรณ์นี้ถูกนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม

ประการที่สาม ปัญหากฎหมายการกำหนดความผิดมูลฐานหรือบทลงโทษเกี่ยวกับปืนยิงตะปาระบบดินปืน ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ยังไม่มีการกำหนดความผิดมูลฐานและบทลงโทษที่ชัดเจนเกี่ยวกับการครอบครองหรือการใช้ปืนยิงตะปาระบบดินปืน ทำให้เครื่องมือนี้ตกอยู่ในช่องว่างทางกฎหมายโดยถูกมองว่าไม่ได้เป็น “อาวุธปืน” ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ส่งผลให้ไม่สามารถกำหนดความผิดมูลฐานและบทลงโทษสำหรับการทำ ซื่อ ครอบครอง ใช้ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะสิ่ง นำเข้า จำหน่าย หรือ พกพารวมถึงการดัดแปลงปืนยิงตะปาระบบดินปืน ซึ่งอาจทำให้เกิดการใช้งานปืนยิงตะปาระบบดินปืนในทางที่ผิดและก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่น ดังนั้นจึงควรพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ เพื่อจัดให้มีการผิดมูลฐานและบทลงโทษที่เหมาะสมสำหรับปืนยิงตะปาระบบดินปืนให้สอดคล้องกับลักษณะการใช้งานและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงการสร้างสมดุลระหว่างการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลของผู้ใช้งานกับการรักษาความปลอดภัยของสาธารณะและการป้องกันอาชญากรรม

ดังนั้นแล้วเพื่อให้มีการควบคุมกำกับดูแลปืนยิงตะปาระบบดินปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นปัญหา ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับไม่มีคำนิยามของปิ่นยัตตะประบบดินปิ่น ผู้ศึกษาเห็นว่าพระราชบัญญัติอาวุธปิ่น เครื่องกระสุนปิ่น วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปิ่น พ.ศ. 2490 ขาดการกำหนดคำนิยามที่ชัดเจนสำหรับ “ปิ่นยัตตะประบบดินปิ่น” ซึ่งทำให้เกิดช่องว่างทางกฎหมาย การที่ปิ่นยัตตะประบบดินปิ่นไม่ได้รับการควบคุมที่เหมาะสมทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการใช้ผิดวัตถุประสงค์ หรือถูกครอบครองโดยบุคคลที่ไม่มีความรับผิดชอบ การขาดคำนิยามนี้ยังส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายไม่ชัดเจนและทำให้เจ้าหน้าที่กำกับดูแลไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การควบคุมที่ไม่เหมาะสมทำให้เกิดความยากลำบากในการตรวจสอบการใช้งานและครอบครองปิ่นยัตตะประบบดินปิ่น จึงสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติอาวุธปิ่นฯ โดยเพิ่มนิยามของปิ่นยัตตะประบบดินปิ่นเพิ่มเติมดังนี้

เดิมมาตรา 4<sup>8</sup> บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้

(1) “อาวุธปิ่น” หมายรวมถึงตลอดถึงอาวุธทุกชนิดซึ่งใช้ส่งเครื่องกระสุนปิ่นโดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันของแก๊สหรืออัดลมหรือกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงาน และส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธนั้นๆ ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าสำคัญและได้ระบุไว้ในกฎกระทรวง

ข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมเป็นมาตรา 4 บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้

(1) “อาวุธปิ่น” หมายรวมถึงตลอดถึงอาวุธทุกชนิดซึ่งใช้ส่งเครื่องกระสุนปิ่นโดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันของแก๊สหรืออัดลมหรือกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงาน หรือเครื่องมือที่ไม่ว่าจะใช้ส่งเครื่องกระสุนปิ่นหรือไม่โดยวิธีระเบิด และส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธนั้นๆ ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าสำคัญและได้ระบุไว้ในกฎกระทรวง

2. ปัญหาหน่วยงานในการควบคุมกำกับดูแลอาวุธปิ่นและปิ่นยัตตะประบบดินปิ่น ผู้ศึกษาเห็นว่า การขาดคำนิยามที่ชัดเจนสำหรับ “ปิ่นยัตตะประบบดินปิ่น” ในพระราชบัญญัติอาวุธปิ่นฯ ส่งผลให้ไม่มีกฎหมายควบคุมที่เหมาะสมสำหรับการทำ การซื้อ การครอบครอง การใช้งาน การประกอบ การซ่อมแซม การดัดแปลง หรือการจำหน่ายปิ่นยัตตะประบบดินปิ่น ปิ่นชนิดนี้จึงสามารถถูกใช้งานและครอบครองได้อย่างเสรี โดยไม่มีกฎหมายมาควบคุมหรือห้ามอย่างชัดเจน ทำให้เกิดความเสี่ยงในการใช้ปิ่นยัตตะประบบดินปิ่นในทางที่ผิด ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาความไม่สงบได้

หากมีการแก้ไขบทนิยามในพระราชบัญญัติอาวุธปิ่นฯ ให้ครอบคลุมถึงปิ่นยัตตะประบบดินปิ่น จะทำให้ปิ่นชนิดนี้ถูกควบคุมภายใต้กรอบกฎหมายเดียวกับอาวุธปิ่น และทำให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมอาวุธปิ่นสามารถกำกับดูแลการใช้และการครอบครองปิ่นยัตตะประบบดินปิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานดังกล่าวจะมีบทบาทในการออกใบอนุญาตและตรวจสอบการใช้งานปิ่นยัตตะประบบดินปิ่นตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องจึงสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติอาวุธปิ่นฯ และกฎกระทรวงฉบับที่ 11 พ.ศ.2522 ให้ครอบคลุมถึงปิ่นยัตตะประบบดินปิ่น

<sup>8</sup> พระราชบัญญัติอาวุธปิ่น เครื่องกระสุนปิ่น วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปิ่น พ.ศ. 2490, มาตรา 4 (1).

จากเดิม มาตรา 9<sup>9</sup> บัญญัติว่า

“ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน ให้ออกให้แก่บุคคลสำหรับใช้ในการป้องกันตัวหรือทรัพย์สิน หรือในการกีฬาหรือยิงสัตว์”

ข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมให้มาตรา 9 บัญญัติว่า

มาตรา 9 “ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน ให้ออกให้แก่บุคคลสำหรับใช้ในการป้องกันตัวหรือทรัพย์สิน หรือในการกีฬาหรือยิงสัตว์ หรืองานอุตสาหกรรมก่อสร้าง”

เดิมข้อ 2 ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 11 พ.ศ.2522 บัญญัติว่า

“อาวุธปืนที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้ตามมาตรา

1 หรือมาตรา 24 ต้องเป็นอาวุธปืน ชนิดและขนาด ดังต่อไปนี้

- 1) อาวุธปืนชนิดลำกล้องมีเกลียวที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องไม่เกิน 11.54 มม.
- 2) อาวุธปืนชนิดลำกล้องไม่มีเกลียว ดังต่อไปนี้  
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องไม่ถึง 20 มม. หรือ  
เป็นบรรจุปาก ปืนลูกซอง และปืนพลุสัญญาณ
- 3) อาวุธปืนชนิดที่มีเครื่องกลไกสำหรับบรรจุกระสุนเองให้สามารถยิงซ้ำได้ดังต่อไปนี้  
ขนาดความยาวของลำกล้องไม่ถึง 160 มม. ปืนลูกซอง และ ปืนลูกกรดขนาด  
เส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้อง ไม่เกิน 56 มม. ...”

ข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมข้อ 2<sup>10</sup> ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 11 พ.ศ.2522 บัญญัติว่า

“ข้อ 2 อาวุธปืนที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้ตามมาตรา

7 หรือมาตรา 24 ต้องเป็นอาวุธปืน ชนิดและขนาด ดังต่อไปนี้

- 1) อาวุธปืนชนิดลำกล้องมีเกลียวที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องไม่เกิน 11.54 มม.
- 2) อาวุธปืนชนิดลำกล้องไม่มีเกลียว ดังต่อไปนี้  
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องไม่ถึง 20 มม. หรือ  
เป็นบรรจุปาก ปืนลูกซอง และปืนพลุสัญญาณ
- 3) อาวุธปืนชนิดที่มีเครื่องกลไกสำหรับบรรจุกระสุนเองให้สามารถยิงซ้ำได้ดังต่อไปนี้  
ขนาดความยาวของลำกล้องไม่ถึง 160 มม. ปืนลูกซอง และ ปืนลูกกรดขนาด  
เส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้อง ไม่เกิน 56 มม.
- 4) เครื่องมือไม่ว่าจะใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนหรือไม่โดยวิธีระเบิด”

<sup>9</sup> พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490, มาตรา 9.

<sup>10</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 11 พ.ศ.2522, ข้อ 2.

3.ปัญหากฎหมายการกำหนดความผิดมูลฐานหรือบทลงโทษเกี่ยวกับปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่น ผู้ศึกษาเห็นว่าตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มิได้มีบทบทในการกำหนดบทลงโทษและความผิดมูลฐานอันเกี่ยวกับปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่น เนื่องจากปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่นอยู่นอกเหนือความหมายของ “อาวุธปืน” ทำให้การทำ ซ้อ มี ใช้ สิ่ง หรือนำเข้าปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่นส่วนบุคคล รวมถึงการทำ ประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ สิ่ง นำเข้า มี หรือจำหน่ายปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่นเพื่อการค้า กระทำได้โดยเสรีโดยที่ไม่มีการกำหนดความผิดมูลฐานหรือบทลงโทษใดๆ รวมถึงการพกพาปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่นก็ไม่ใช่ความผิดฐานพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับใบอนุญาต เนื่องจากว่าปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่นไม่ถือว่าเป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัตินี้ จึงสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ให้ครอบคลุมถึงปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่น เพื่อจัดให้มีการมีความผิดมูลฐานและบทลงโทษที่เหมาะสมสำหรับปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่นให้สอดคล้องกับลักษณะการใช้งานและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงการสร้างสมดุลระหว่างการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลของผู้ใช้งานกับการรักษาความปลอดภัยของสาธารณะและการป้องกันอาชญากรรม ดังนี้

### 3.1 การกำหนดความผิดมูลฐานหรือบทลงโทษเกี่ยวกับปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่นส่วนบุคคล

เนื่องจากข้อเสนอแนะดังกล่าวมีการแก้ไขบทบัญญัติให้ “ปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่น” ถูกจัดอยู่ในนิยามของ “อาวุธปืน” ตามมาตรา 4(1) แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ทำให้ปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่น อยู่ภายใต้การควบคุมและกำกับดูแลตามกฎหมายเช่นเดียวกับอาวุธปืนทั่วไป อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นยังคงต้องพิจารณาในเรื่องของการกำหนดความผิดมูลฐานหรือบทลงโทษที่เหมาะสมสำหรับปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่น เนื่องจากลักษณะและการใช้งานของปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่นนี้แตกต่างจากอาวุธปืนอื่น ๆ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสังหารหรือทำลาย ส่วนปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่นถูกออกแบบมาเพื่อประโยชน์ในงานอุตสาหกรรมก่อสร้าง เมื่อกำหนดถึงจุดมุ่งหมายของการใช้งานจึงแตกต่างกัน ทำให้การกำหนดบทลงโทษในลักษณะเดียวกับอาวุธปืนทั่วไปอาจไม่สอดคล้องกับความผิดผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้มีการใช้ความผิดมูลฐานเดิมตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ แต่แก้ไขบทกำหนดโทษให้เหมาะสมดังนี้

- 1) ห้ามมิให้ผู้ใดทำ ซ้อ มี ใช้ สิ่ง หรือนำเข้า ซึ่ง ปิ่นยังตะปุระบบดินปิ่น

จากเดิมมาตรา 72 วรรคแรก<sup>11</sup> บัญญัติว่า

“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 7 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 2,000 บาทถึง 20,000 บาท”

ข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมมาตรา 72 วรรคแรก บัญญัติว่า

<sup>11</sup> พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490, มาตรา 72 วรรคแรก

“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 7 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 2,000 บาทถึง 20,000 บาท แต่กรณีของเครื่องมือที่ไม่ว่าจะใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนหรือไม่โดยวิธีระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือนและปรับตั้งแต่ 2,000 บาทถึง 20,000 บาท”

2) ห้ามมิให้ผู้ใดทำ ซื่อ มี ไซ้ สั่ง หรือ นำเข้า ซึ่งส่วนหนึ่งส่วนใดของปืนยิงตะปูระบบดินปืน จากเดิมมาตรา 72 วรรคสอง<sup>12</sup> บัญญัติว่า

“ถ้าการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นเพียงกรณีเกี่ยวกับส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธปืนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือเป็นกรณีมีเครื่องกระสุนปืน ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปีหรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติม มาตรา 72 วรรคสอง บัญญัติว่า

“ถ้าการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นเพียงกรณีเกี่ยวกับส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธปืนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือเป็นกรณีมีเครื่องกระสุนปืน ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปีหรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่กรณีของเครื่องมือที่ไม่ว่าจะใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนหรือไม่โดยวิธีระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

3) การมีปืนยิงตะปูระบบดินปืนที่เป็นของผู้อื่นซึ่งได้รับอนุญาตให้มีและใช้

ตามบทบัญญัติ มาตรา 72 วรรคสาม<sup>13</sup> บัญญัติว่า “ถ้าการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นเพียงการมีอาวุธปืนที่เป็นของผู้อื่นซึ่งได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมาย ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 5 ปี และปรับตั้งแต่หนึ่ง 1,000 บาท ถึง 10,000 บาท”

การนำปืนยิงตะปูระบบดินปืนที่มีใบอนุญาตของผู้อื่นมาใช้โดยที่ผู้นั้นไม่ได้รับใบอนุญาต ถือเป็นเรื่องที่ต้องควบคุมอย่างเข้มงวด เป็นการบังคับให้บุคคลที่ประสงค์จะมีหรือใช้ปืนยิงตะปูระบบดินปืนปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด อัตราโทษดังกล่าวจึงเหมาะสมแล้ว

4) ผู้ใด ทำ ประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ ซื่อ มี ไซ้ สั่ง หรือ นำเข้า ซึ่งปืนยิงตะปูระบบดินปืน

จากเดิมมาตรา 78<sup>14</sup> บัญญัติว่า

“ผู้ใด ทำ ประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ ซื่อ มี ไซ้ สั่ง หรือ นำเข้า ซึ่งอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด นอกจากที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 55 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปีถึงจำคุกตลอดชีวิต”

ข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมมาตรา 78 บัญญัติว่า

<sup>12</sup> พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490, มาตรา 72 วรรคสอง

<sup>13</sup> พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490, มาตรา 72 วรรคสาม.

<sup>14</sup> พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490, มาตรา 78.

“ผู้ใด ทำ ประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ ชื่อ มี ใช้ ตั้ง หรือ นำเข้า ซึ่งอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด นอกจากที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 55 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปีถึงจำคุกตลอดชีวิต แต่กรณีของเครื่องมือที่ไม่ว่าจะใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนหรือไม่โดยวิธีระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 5 ปี และปรับตั้งแต่ 4,000 ถึง 40,000 บาท”

3.2 การกำหนดความผิดมูลฐานหรือบทลงโทษเกี่ยวกับการค้าปืนยิงตะปูระบบดินปืน

ตามมาตรา 73<sup>15</sup> “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 24 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 4,000 ถึง 40,000 บาท” ซึ่งตามบทบัญญัติมาตรา 24 เป็นกรณีห้ามมิให้ผู้ใด ทำ ประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ ตั้ง นำเข้า มี หรือ จำหน่าย ซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้า เว้นแต่ จะได้รับใบอนุญาตจากนายท้องที่

ในการพิจารณาถึงการกำหนดบทลงโทษสำหรับการมีปืนยิงตะปูระบบดินปืนเพื่อการค้า ผู้จำหน่ายควรมีความรับผิดชอบสูงกว่าบุคคลทั่วไป เนื่องจากผู้จำหน่ายซึ่งจัดตั้งในรูปแบบนิติบุคคลมีบทบาทสำคัญในการควบคุมและกระจายปืนยิงตะปูระบบดินปืน ทำให้เครื่องมือนี้สามารถเข้าถึงได้ในสังคม อัตราโทษดังกล่าวจึงถือว่ามีความเหมาะสม

3.3 การกำหนดความผิดมูลฐานหรือบทลงโทษในความผิดฐานพกพาปืนยิงตะปูระบบดินปืน

ตามมาตรา 72 ทวิ วรรคท้าย<sup>16</sup> “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคหนึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้นั้นฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ วรรคสองด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปีและปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาท ถึงหนึ่งหมื่นบาท”

โดยการพกพาปืนยิงตะปูระบบดินปืนไปในที่เหล่านี้ อาจก่อให้เกิดความตื่นตระหนก หรือ เพิ่มความเสี่ยงจากการใช้ความรุนแรงหรือความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างบุคคล เมื่อมีปืนยิงตะปูระบบดินปืนซึ่งสามารถใช้เป็นอาวุธได้ อยู่ในมือสามารถนำมาซึ่งความสูญเสียต่อชีวิต การกำหนดอัตราโทษในกรณีที่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 ทวิ ตามมาตรา 72 ทวิ วรรคท้าย จึงมีความเหมาะสมกับความผิด โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาถึงอันตรายที่อาจเกิดจากการพาอาวุธปืนไปในที่สาธารณะเนื่องจากอาจมีผู้เสียหายเป็นจำนวนมากหากไม่ได้รับการควบคุมอย่างเหมาะสม

<sup>15</sup> พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490, มาตรา 73.

<sup>16</sup> พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490, มาตรา 72 ทวิ วรรคท้าย.

## เอกสารอ้างอิง

### ภาษาไทย

ภุริชญา วัฒนรุ่ง. นิติปรัชญาและหลักกฎหมายมหาชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย  
รามคำแหง, 2560, 101.

สราวัณย์ สุวรรณเสรี และ อาคม ศรีชาภัย. กฎหมายและคดีอาวุธปืน. กรุงเทพมหานคร: แสงจันทร์การ  
พิมพ์, 2563, 39-43.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. เรื่องหาหรือว่าเครื่องยิงตะปูจะเข้าข่ายเป็นอาวุธปืนหรือไม่. [Online].  
Available: <https://comment.ocs.go.th/main/download/dlf/pdf>, สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2567.

### ภาษาต่างประเทศ

Dinesh Malcolm Gerard Fernando and Kasun Bandara Ekanayake. **Nail Gun Suicide: An Atypical Case  
Report and Review of the Literature.** University of Peradeniya, Sri Lanka, 2021, 268-272.